

॥ १४ ॥ १५ ॥ दृढं दृढानुगमननिश्चयं किलकिलाशब्दैरुपलक्षितं सर्वं वानरबलमितिशेषः ॥ १६ ॥ दीनोदीनाकृतिः व्रीडितः गतेरामेकथमहंतिष्ठामीति लज्जावशान्न
रामानुगमनं कितुसंतोषेणैवेत्यर्थः ॥ समुदितं मिलितं सर्वं परमाद्भुतं परलोकगमनायैवंविधहर्षयुक्तमित्यत्याश्चर्यकरमभूदित्यर्थः ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ अंतर्धानगतानि
भूतप्रेतपिशाचादीनि भद्रकाल्यादीनि च ॥ २० ॥ स्थावराणीति ॥ स्थावराणामनुगमनं भगवतारामस्यसदयावलोकनेन तदानींज्ञानक्रियाशक्त्युद्भवादुपपद्यते ॥ २१ ॥ उ

ततः सर्वाः प्रकृतयो हृष्टपुष्टजनावृताः ॥ गच्छंतमनुगच्छंतिराघवं गुणरंजिताः ॥ १४ ॥ ततः सखीपुमांसस्ते सपक्षिपशुवांधवाः ॥ राघ
वस्यानुगाः सर्वे हृष्टाविगतकल्मषाः ॥ १५ ॥ स्नाताः प्रमुदिताः सर्वे हृष्टपुष्टाश्च वानराः ॥ दृढं किलकिलाशब्दैः सर्वे राममनुव्रतं ॥ १६ ॥
नतत्र कश्चिद्दीनो वा व्रीडितो वा पिदुःखितः ॥ हृष्टं समुदितं सर्वं वभूव परमाद्भुतं ॥ १७ ॥ द्रष्टुकामो यन्निर्यंतं रामं जानपदो जनः ॥ यः प्रा
तः सोऽपि हृष्टैव स्वर्गायानुगतो जनः ॥ १८ ॥ ऋक्षवानररक्षांसि जनाश्च पुरवासिनः ॥ आगच्छन्परया भक्त्या पृष्ठतः सुसमाहिताः
॥ १९ ॥ यानि भूतानि नगरेष्वंतर्धानगतानि च ॥ राघवं तान्यनुययुः स्वर्गाय समुपस्थितं ॥ २० ॥ यानि पश्यंतिकाकुत्स्थं स्थावराणि च
राणि च ॥ सर्वाणि रामगमने अनुजग्मुर्हितान्यपि ॥ २१ ॥ नोच्छ्रसत्तदयोध्यायां सुसूक्ष्ममपि दृश्यते ॥ तिर्यग्योनिगताश्चैव सर्वे राम
मनुव्रताः ॥ २२ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० उ० नवाधिकशततमः सर्गः ॥ १०९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अध्यर्थे योजनं गत्वान
दीपश्चान्मुखाश्रितां ॥ सरयूपुण्यसलिलांददर्शरघुनंदनः ॥ १ ॥ तां नदीमाकुलावर्तं सर्वत्रानुसरन्नृपः ॥ आगतः स प्रजोरामस्तदेशं
रघुनंदनः ॥ २ ॥

च्छ्रसत्प्राणिमात्रमित्यर्थः ॥ सुसूक्ष्ममपि न दृश्यते अनुयातमिति शेषः ॥ २२ ॥ कतकः ॥ १०८ ॥ इति श्रीरामाभिरामेरा
मायणतिलके वा० उ० नवाधिकशततमः सर्गः ॥ १०९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अथरामेण स्वस्वरूपं प्राप्य पश्चात्सर्वजंतूनां पितामहानुमत्या ब्रह्मलोकादवाची
ने ब्रह्मलोकसमे संतानकलोके प्रापणं ॥ अध्यर्थेति ॥ अर्धाधिकं योजनं गत्वेत्यर्थः ॥ पश्चान्मुखाश्रितां पश्चान्मुखेन स्वेनाश्रितां ॥ १ ॥ तद्देशं स्वर्गप्रापकं देशं ॥ २ ॥